

สรุปสาระสำคัญของการประชุม “2018 Global Education Meeting”

๓ - ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบนายโคทม ณัฏฐ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม 2018 Global Education Meeting ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม โดยมีนางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเจ้าหน้าที่สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. เข้าร่วมในการประชุม ฯ โดยมีสรุปสาระสำคัญของการประชุม ฯ ดังนี้

๑. การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (High-Level Technical Meeting)

๑.๑ **พิธีเปิดการประชุม ฯ** Ms. Stefania Giannini, UNESCO Assistant Director-General for Education กล่าวเปิดการประชุมร่วมกับ Mr. Koen Pelleriaux, Director General, Flemish Department of Education and Training ราชอาณาจักรเบลเยียม และได้รับเกียรติจาก H.H. Princess Laurentien, Special Envoy on Literacy for Development ประเทศเนเธอร์แลนด์ กล่าวปาฐกถาพิเศษ ซึ่งเน้น ๕ ประเด็นท้าทายสำคัญของโลกต่อการบรรลุเป้าหมายที่ ๔ ด้านการศึกษา (SDG4) ได้แก่ ๑) การรู้หนังสือในกลุ่มเปราะบางและกลุ่มอพยพ ๒) ทักษะพื้นฐานเพื่อการทำงาน การดำรงชีวิต โดยเฉพาะทักษะในสถานประกอบการที่ต้องใช้การคิดเชิงวิจารณ์ ๓) นวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง ๔) การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย และ ๕) การเพิ่มการลงทุนด้านการศึกษา โดยมุ่งหมายให้เกิดการสร้างมูลค่าทางการศึกษาที่ไม่เพียงตอบสนองต่อมิติเชิงเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความต้องการของพลเมืองทุกคนในประเทศ ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกว่า ๓๐๐ คน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและผู้บริหารระดับสูงจากประเทศสมาชิกใน ๖ กลุ่มภูมิภาค หัวหน้าหน่วยงาน/องค์การภายใต้สหประชาชาติ องค์การระดับภูมิภาค และผู้แทนเครือข่ายองค์กร หน่วยงานความร่วมมือทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี องค์กรวิชาชีพครู ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน มูลนิธิ รวมทั้งเยาวชน

๑.๒ **การทบทวนและติดตามความก้าวหน้าของโลกต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ ๔ - วาระการศึกษา ๒๐๓๐** ยังคงมีความท้าทายอยู่มาก อาทิ การพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตัวชี้วัดให้สอดคล้องตามกรอบตัวชี้วัดโลก ซึ่งจะมีการทบทวนอีกครั้งในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ การบูรณาการข้อมูลจากหลายหน่วยงานให้ขาดประสิทธิผลในการนำข้อมูลไปปรับใช้ตามความต้องการของประเทศ ทรัพยากรจำกัด ด้านงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน บุคลากรครู และสื่ออุปกรณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ทั้งนี้ ประเทศต่าง ๆ และประเทศผู้บริจาคควรร่วมมือกับ UIS และองค์การระดับภูมิภาค ในการลงทุนพัฒนาการเรียนประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และการสำรวจครัวเรือนโดยใช้ข้อมูล UIS และกรอบการติดตามผลการศึกษาของประเทศ รวมทั้งกำหนด benchmarks สำหรับตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๔

๑.๓ **มุมมองระดับภูมิภาคว่าด้วยเป้าหมายที่ ๔ - วาระการศึกษา ๒๐๓๐** สะท้อนถึงความท้าทายต่อการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ ๔ เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม การบริหารนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง การจัดสรรงบประมาณอย่างเสมอภาค การติดตามและประเมินผลร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาที่เข้าถึงกลุ่มผู้ยากไร้ กลุ่มผู้อพยพย้ายถิ่น กลุ่มเปราะบาง

กลุ่มด้อยโอกาส ชนกลุ่มน้อย ความเสมอภาคทางเพศ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและวาระโลก เป็นต้น

๑.๔ การประชุมโต๊ะกลม : การศึกษาและวาระ ๒๐๓๐ มุ่งประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษา กับแนวทางการพัฒนา โดยเน้นการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและเสมอภาค การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การศึกษาแบบครอบคลุม การจัดสรรงบประมาณ การลงทุน ทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นธรรม บทบาทครอบครัว ทั้งนี้ ยังได้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างรัฐมนตรี ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาทักษะดิจิทัล การศึกษาและฝึกอบรม ด้านเทคนิคและวิชาชีพ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในสังคม การจัดทำนโยบายเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศ สู่สังคมที่ยั่งยืน การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การขจัดความยากจน การพัฒนาคุณภาพด้านการวิจัย ระดับอุดมศึกษา การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันการศึกษา การส่งเสริมสิทธิทางการศึกษาแก่สตรี สิทธิมนุษยชน การฝึกอบรมครู การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุม ฯ ยังได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการประชุมหัวข้อย่อย อาทิ วิชาชีพครู การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียม นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในโลกอนาคต การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการส่งเสริมทักษะเพื่อการทำงาน เป็นต้น

๒. การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Segment)

๒.๑ พิธีเปิดการประชุม ฯ HE.M. Queen Mathilde แห่งราชอาณาจักรเบลเยียมได้เสด็จพระราช ดำเนินเป็นองค์ประธาน โดยกล่าวว่า การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาแบบองค์รวม ดังนั้น จึงจำเป็นต้อง การลงทุนเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีทักษะความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และเพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อันจะนำไปสู่การมีงานทำที่ทรงคุณค่า รวมทั้งสนับสนุน และช่วยเหลือต่อการดำเนินงานระหว่างทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ผู้แทนจากองค์การยูเนสโก หน่วยงาน สหประชาชาติ และคณะกรรมาธิการยุโรป ยังได้ร่วมกล่าวว่า การศึกษาเป็นวาระสำคัญในทุกมิติ จึงควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสังคม ที่สงบสุขและยั่งยืน การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นทักษะดิจิทัล และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการอยู่ร่วมกัน ในสังคมได้อย่างปลอดภัย

๒.๒ การอภิปรายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของประเทศ ในหัวข้อการสร้างความเท่าเทียม ในการเข้าถึงการศึกษาและความเสมอภาคทางเพศ และการพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตและการทำงาน โดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การลงทุนด้านการพัฒนาสถานศึกษามีความสำคัญมากต่อการเข้าถึงการศึกษา ของพลเมืองอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและภาคเอกชน การเรียนรู้แบบออนไลน์ การศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้ใหญ่ การส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพ การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัล การยอมรับในสังคมท่ามกลางกลุ่มเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มผู้อพยพและผู้ย้ายถิ่นให้สามารถกลับเข้าสู่ ระบบการศึกษาได้เท่าเทียมกับผู้อื่น การสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ การพัฒนาคุณภาพครู ให้มีทักษะเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการให้รางวัลผลการปฏิบัติงานดีเด่นเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่ครู

อนึ่ง ดร.โสภณ นภาธร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมอภิปรายในหัวข้อ “บทบาทครูและนักการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม” โดยหยิบยกประเด็นสำคัญ การดำเนินงานของไทย ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การส่งเสริมนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี โดยครอบคลุมถึงกลุ่มเปราะบาง กลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มบกพร่องทางร่างกาย กลุ่มชาติพันธุ์ และชนกลุ่มน้อย การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ซึ่งเน้นการปฏิรูปครู โดยกำหนดให้รัฐมีโครงการระยะยาวในการผลิตและพัฒนาครู จัดระบบและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาสมรรถนะและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติงานที่มีความยากลำบาก หรือการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยหรือห่างไกล ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างการพัฒนาครูโดยใช้โมเดลชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ซึ่งเป็นการเรียนรู้และทำงานร่วมกันแบบทีมของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งสู่คุณภาพและประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงโครงการคูปองพัฒนาครู การบูรณาการสะสมศึกษาสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับปฐมวัย การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ทางออนไลน์และการพัฒนากรอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ทั้งนี้ ในตอนท้ายได้กล่าวถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมให้ครอบคลุมและยั่งยืนเพื่อบรรลุวาระการศึกษา ๒๐๓๐

๒.๓ การประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรี : ความท้าทายและการสนองตอบเชิงนโยบาย โดยมุ่งประเด็นสำคัญเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพ สิทธิมนุษยชน การสอบวัดและประเมินผลการศึกษา การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในรายวิชาตามความถนัด การพัฒนาสื่ออุปกรณ์ในโรงเรียน การบริหารทรัพยากรและงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน การตรวจสอบความโปร่งใสและความเสมอภาคในการสรรหาและบรรจุคนเข้าดำรงตำแหน่งในกระทรวง การปรับปรุงระบบการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กตกหล่นและเด็กอพยพ ทั้งนี้ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าไปฝึกประสบการณ์ในภาคอุตสาหกรรมจะทำให้ได้มาซึ่งทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการมีงานทำในอนาคตและการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมทางเทคนิคและวิชาชีพ อย่างไรก็ตาม ประเทศควรขยายการลงทุนในมิติการศึกษาให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพใน ๕ ด้าน ได้แก่ ผู้เรียน สิ่งแวดล้อม เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ การพัฒนาวิชาชีพครู การส่งเสริมแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการดำเนินความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย ASPnet กับองค์การยูเนสโก การจัดทำกฎหมายแห่งชาติด้านการศึกษาแบบครอบคลุม และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

๓. การรับรอง Outcome Statement ที่ประชุม ฯ ได้ร่วมกันพิจารณาและรับรองผลลัพธ์ของการประชุมครั้งนี้ ซึ่งได้เรียกร้องให้มีการดำเนินการร่วมกันอย่างแข็งขันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ (SDG 4) ซึ่งเน้นการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมุ่งเน้นข้อพันธกิจสำคัญ ๙ ประการสำหรับการประชุม 2019 High-Level Political Forum และการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ในปี ๒๕๖๒ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบครอบคลุม การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาที่ยั่งยืน การขจัดความไม่รู้หนังสือ การกำหนดกฎหมายและมาตรการทางนโยบาย การจัดระบบการศึกษาโดยรวมถึงกลุ่มผู้อพยพ ผู้พลัดถิ่น และผู้ลี้ภัย การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อความเสมอภาค

ทางเพศ การศึกษาเพื่อการเป็นพลเมืองโลก การจัดการศึกษาและฝึกอบรมแบบเปิดและยืดหยุ่น การจัดสรร
เงินทุนเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และการขับเคลื่อนการระดมทรัพยากรภายในประเทศ ทั้งนี้
เพื่อให้ประเทศสมาชิกและองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมาย
อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑